

“Volia crear tensió amb la monotonia i no avorrir, gràcies a l’alegria de l’estil”

Ponç Puigdevall (Sant Feliu de Guíxols, Baix Empordà, 1963), narrador i crític literari, publica a Tusquets la novel·la *Un dia tranquil*. El 1991 obté el premi Andròmina amb *Un silenci sec* i el 1998 publica *Era un secret*.

—La contracoberta diu que *Un dia tranquil* és una novel·la alegre sobre el fracàs. Ja n’era la intenció? En quin sentit és alegre?

—És una novel·la sobre el fracàs, evidentment, perquè la paraula *trionf* no té relació amb cap personatge, i és alegre perquè la intenció era fer-la estilísticament alegre. No volia insistir en el fracàs, perquè és evident, obvi, en tots els moviments dels personatges, sinó en l’alegria de l’estil, que no sé si he aconseguit. Més que anar sobre el fracàs, al moment de la festa, volia que pàgina rere pàgina els personatges apareguessin sempre junts. I això només ho pots aconseguir si alegrement triomfes amb l’estil.

—No dramatitzar el fracàs. A partir de la rutina? És a dir, convertir el fracàs i tot allò que hi ha al darrere en un fet quotidià i perfectament assumit. Perquè hi ha molta rutina, a la novel·la.

—És clar. És també un dels objectius. Cap dels fets que s’hi narren no són excepcionals. Són fets de cada dia, normals. L’objectiu era crear tensió a partir del no-res, de la monotonia més monòtona d’un cap de setmana corrent, sense que el lector s’hi avorri, i això s’aconsegueix gràcies a l’alegria de l’estil. Sí, moltes coses són òbvies, com caminar, demanar una cervesa, beure’s una cervesa, tenir relació amb la gent que t’envolta, i calia que aquestes coses tan avorrides no ho fossin, per al lector. No volia que el llibre fos una descortesia per al lector, que se sentís ofès o humiliat per cap pesadesa.

—I, a més de caminar, viatjar, agafar un autobús, sense saber-ne la utilitat, oi?

—Sí. És un viatge absurd. Per això un personatge parla de la pel·lícula de David Lynch, del tallagespa, un viatge absurd que no ho és perquè té un objectiu, a la pel·lícula i per al personatge de la novel·la, que vol reconciliar-se amb el passat i el present i fer el futur una mica més tranquil. El passat

Ponç Puigdevall publica la novel·la *Un dia tranquil* a Tusquets Editors.

i el present són monòtonament tranquils, però no agradablement tranquils. I després el viatge és una mica el doble viatge, anar fins al passat i veure si el futur immediat que s’acosta no és tan dur; o tan sec; o tan secret. Es tracta d’aclarir l’existència del personatge a través d’un viatge, que no cal que el porti lluny perquè sigui revelador.

—Presenteu el personatge afectat per un problema econòmic, però deixarà de preocupar-se’n i això sembla un signe de maduresa.

—Un cop demanats els diners, fa un acte completament absurd, que és fer veure que durant 36 hores no té cap mena de problema. En aquest sentit comet un acte suïcida. De fet, és una novel·la que va sobre els suïcidis callats. Hi apareix el suïcida, real o com a amenaça. Per això el viatge és tan important, perquè no se suïcida i el no final és el no al suïcida, el sí a la vida. És una novel·la sobre el precipici i la caiguda. Tots cauen,

de fet, una altra mena de suïcida. Però cap d’aquests suïcidis, siguin reals, mentals o imaginaris, no passa davant dels ulls del lector. El lector no s’ho mereix.

—La frase és densa. A vegades, cal tornar a llegir-la per a copsar-la.

—Sí. És clar. Penso que era Genet que deia que l’obscuritat és la cortesia de l’escriptor cap al lector.

—El lector acompanya sempre el protagonista, en el seu trajecte. Ja el teníeu ben dibuixat, abans d’iniciar-lo?

—Jo tenia, com sempre, sigui ficció o un article, l’estructura. Fins i tot el temps que s’ha de seguir. Ara, no sé què passarà. Sabia perfectament que la novel·la acabava amb “no”, ho sabia tot, però les quatre anècdotes que es van desenrotllant per allà, no. Això és una putada molt grossa, perquè quan em poso a escriure, qualsevol cosa que em passi, vegi, llegeixi, escolti, suposi, m’expliquin és susceptible d’entrar dins del text. Sabia sobre què anava però no sabia què passava. Això fa més entretinguda i divertida l’escriptura. Si saps què passa no ho és tant. És molt més divertit agafar un autobús i no saber on vas, tot i que és més complicat.

Lluís Bonada